

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 633/2021
02.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из с. ..., чији је пуномоћник Димитар Иванов, адвокат из ..., против туженог Друштва за производњу освежавајућих напитака, пластичне амбалаже и минералне воде „Хеба“ а.д. Бујановац, чији је пуномоћник Драган Антић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2443/19 од 20.12.2019. године, у седници одржаној 02.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2443/19 од 20.12.2019. године, у делу у коме је одбијен, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име разлике од исплаћене зараде до тражене зараде за период од 03.03.2014. године до 08.05.2015. године исплати појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2443/19 од 20.12.2019. године у делу у коме је одбијен, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништава одредба анекса уговора о раду од 19.11.2012. године у члану 8.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 334/18 од 08.07.2019. године, ставом првим изреке, утврђено је да је ништава одредба анекса уговора о раду од 19.11.2012. године у члану 8, јер је у супротности са Посебним колективним уговором за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије од 09.02.2011. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужена да тужиоцу исплати разлику од исплаћене до припадајуће зараде за период од 03.03.2014. до 08.05.2015. године појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 103.666,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2443/19 од 20.12.2019. године, преиначена је првостепена пресуда и одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништава одредба анекса уговора о раду од 19.11.2012. године у члану 8, јер је у супротности са Посебним колективним уговором за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије од 09.02.2011. године и одбијен је, као неоснован и захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име разлике од исплаћене до припадајуће зараде за период од 03.03.2014 године до 08.05.2015. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате и обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка плати 91.650,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против одлуке којом је одбијен захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име разлике од исплаћене до тражене зараде за период од 03.03.2014. године до 08.05.2015. године исплати појединачне месечне износе са каматом, на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на којој ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац у био у радном односу код туженог, по основу уговора о раду од 01.11.2005. године, из кога произлази да је тужилац распоређен на послове и радне задатке ... радник у Чланом 9. уговорено је да се зарада запосленог утврђује на основу квантитета рада, квалитета рада, редовне и ванредне стимулације, минулог рада 2,5%, броја бодова 1.100, цене рада коју одређује надлежни орган послодавца или по учинку норми. Тужиоцу је радни однос престао решењем о отказу уговора о раду услед технолошких и организационих промена од 08.05.2015. године. Анексом уговора о раду од 19.11.2012. године тужиоцу је промењен начин обрачуна зараде, тако што је чланом 6, 7, 8. и 9. уговорено: шта чини зараду запосленог, из чега се зарада састоји, право на основну зараду и њена висина у нето износима по радном часу, без пореза и доприноса, начин утврђивања дела зараде запосленог за радни учинак, те могућност умањења односно увећања основне зараде по основу радног учинка. Како су по мишљењу тужиоца ове одредбе анекса уговора у супротности са Посебним колективним уговор за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије од 09.02.2011. године, тужбом је тражио исплату разлике између исплаћене зараде до зараде која би му припадала применом коефицијената из уговора о раду, а који су у складу са коефицијентима прописаним Колективним уговором код послодавца од 20.07.2009. године. Током поступка поднео је и захтев да се утврди да је ништава одредба члана 8. анекса уговора о раду од 08.05.2015. године. Висину потраживања тужилац је определио према налазу и мишљењу судског вештака економско финансијске струке, којим је обрачун извршен на тај начин што је основна зарада тужиоца према анексу

уговора о раду помножена са коефицијентом који је тужиоцу припадао пре доношења спорног анекса.

Првостепени суд је усвојио захтев тужиоца, јер је сматрао да је анекс уговора о раду у супротности са закљученим Посебним колективним уговором за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије од 09.02.2011. године.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован захтев тужиоца за исплату траженог новчаног износа, са образложењем да запослени има право на зараду која се утврђује општим актом односно уговором о раду, да се основна зарада утврђује на основу услова и времена рада, док се услови рада утврђују Правилником о организацији и систематизацији послова сходно члану 24. Закона о раду, за послове за које је запослени засновао радни однос, као што су степен стручне спреме, радно искуство и други посебни услови за рад, да уколико су посебним колективним уговором који обавезује послодавца, прописана већа права за запосленог, да је послодавац дужан да одредбе свог општег акта усклади са истим, међутим, да се у овом случају не може применити Посебан колективни уговор за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије од 09.02.2011. године, јер је исти био у примени до 02.03.2014. године, а да се захтев тужиоца односи на период након престанка примене тог Посебног колективног уговора. Ово, јер је послодавац у обавези да одредбе свог општег акта усагласи са гранским колективним уговором који га обавезује али за време важења истог, али да није у обавези да своје опште акте усклађује са одредбама колективног уговора и након престанка његове примене, те с тим у вези да је једини општи акт који је остао у примени за период на који се односи новчано потраживање Колективни уговор код туженог из 2012. године. С обзиром да је закључио да су одредбе анекса уговора о раду, односно члан 8. анекса у складу са Колективним уговором код туженог од 15.10.2012. године и чланом 8, 10, 16, 104, 105, и 107. Законом о раду, одбио је, као неоснован захтев тужиоца.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је одлучио другостепени су када је одбио, као неоснован захтев тужиоца за исплату разлике исплаћене до тражене зараде за период од 03.03.2014. до 08.05.2015. године, правилном применом материјалног права, јер је правилно закључио да се у овом случају не могу применити одредбе Посебног колективног уговора за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије од 09.02.2011. године, с обзиром да се потраживање тужиоца односи на период након што је наведени Правилник престао да се примењује, са којих разлога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

С обзиром на све изложено, Врховни касациони суд је утврдио да ревизију треба одбити као неосновану, са којих разлога је на основу члана 414. став 2. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије изјављене против другостепене одлуке у делу коме је одбијен захтев тужиоца којим је тржио да се утврди да је ништава одредба

анекса уговора о раду од 19.11.2012. године у члану 8. у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Према природи тражене правне заштите, ова парница спада у парницу из радних спорова. Чланом 441. ЗПП прописано је да је у парницама из радних спорова ревизија дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Ван ових радних спорова ревизија није дозвољена, осим уколико се тужба не односи на новчано потраживање, када се примењује општи режим допуштености овог правног лека, према вредности спора.

С обзиром да се у овом случају не ради о парници из радног спора у смислу члана 441. ЗПП (код којих је ревизија увек дозвољена) иако тужилац тужбом тражи заштиту права из радног односа, предмет тражене правне заштите није заснивање, постојање или престанак радног односа, већ поништај анекса уговора о раду, па имајући у виду наведено, то ревизија тужиоца у овом делу није дозвољена.

Приликом оцене дозвољености ревизије, Врховни касациони суд је имао у виду да је другостепеном пресудом преиначена првостепена пресуда у делу којим се тражи поништај анекса уговора о раду, међутим, нема места примени члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, јер је посебним одредбама овог закона одређено да ревизија против одлуке у тој врсти спора није дозвољена.

На основу изнетог, применом члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић